

Bu gezegem Alla kömek etdi / hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 26 января, 2025

Bu gezegem Alla kömek etdi / hekaýa BU GEZEGEM ALLA KÖMEK ETDI

– Diyseñem köçe ýörär ýaly däl-aý, edil doñuz ýatagam şundan gowudyr...

Meň sözüme hä-howwa bermän gelyän Beçji kellesini iki baka alakjadyp bir zat gözleyän ýaly. Nämbolýaka muña diýip soradym:

– Näm-ow, göläñi ýitiren ýaly bolup barýaň?

– Aý bir buşugar ýaly ýer ýokmuka oñaýly?!

– Duran ýeriňe goýberiber.

Alagaraňkyda ýüzüme seretdi, soňam čuňňur hynçgyrdy:

– Hi-ikk. Soňky käsäni içmäli däldik, hi-ik.

0ň bolşuna gaharymam gelýär. Şonda-da öwüt beren boldum:

– Beçjim, soňky käsäni içenimizden däl bu bolup barşyň – diýdim. – Arak bilen piwäni garyp içdiň, ana şondan bu ýagdaý.

Ol entegem leňňer alyp durşuna:

– Ya şondanmyka – diýip, ýene ýüzüme naýynjar garady. Men başymy ýaýkap hem howwa berdim, hem onuň halyna gynandym:

– Beçjim, sen bara, honha hol toraňnyň düýbüne bar-da ilkä buşuk, soňam barmagyň agzyňa sokubam bolsa gusjak bol.

Bolmasa garyp içen aragyň seni öldürýä!

Ol hasam naýynjar seredip müzzerdi:

– Seydäýsemmykäm ýa?

– Elbetde şeýt – diydim. – Eglenme özem, bolmasa ýene ýagyş başlar, asmana seret häli garalyp dur.

Ol aýdanymy edip, ýoluň gyrasynda ösüp oturan goşa toraňňa

tarap ugrady. Men onuň yzyndan gygyryp galym:

– Toraňnyň düýbüne baryp ilki buşuk, soňra gusjak bol, bolmasa balagyň zaýalarsyň.

Ol birsalymdan geldi, ýüzi ak tam. Ýeňländigi bildirip dur. Ýöräberdik yene. Bir gapdalymyz gurluşyk firmanyň galaýy hayaty. Bir ýan ujy gornenok. «Gidibermeli bakyyete barýançaň. Beh, bi gep nirden kelläme gelýaŕ-aý?»

– Beçjim, galma yzymdan!

Ses-selem ýok. Yzyma garaýan. Yzymda Beçjimiň asyl özi ýok.

– Alkaş ejeňi... – diýip sögunip yzyma aylandym. Hiç yerde yok.

– Nirde sen-ey urot yibani.

Bir wagt firmanyň üýşüp yatan zibilinden:

– Akga, bări geley- diyip begençli ses eşidildi.

– Eý sen musur, musurda näme edip ýörsüň?

– Muňa seret!

Beçjim elindäki demirkesýäni hallanlatdy:

– Täp-tazeje bolgarka, koropkasam bar ine.

– Aý bla-a, nätdiň-eý. Zibile nädip atdylarka. Tazeje bolsa?!

– Firmaň oglanlary ogurlygy şeýdip edýärler-dä. Gije musur cykaranda, musuryň arasynda bukyarlar. . Ertir irden işden çykanlarynda alyp gidiberyärler onsaň. Gijeki smeniň işgärleri edýär.

– Haý haramzadalar. – Men çynym bilen başymy ýaykadym. – Olar şeýdärler dälmi, bizem beyderis. Getir bări bolgarkany.

Beçjim gorkdy:

– Näme etjek bolýaň-ow, firma eltip tabşrjakmy?!

– Men näme samsyk görünýänmi, öye alyp gideris. Hany özüňem çyk ýokary musurdan.

– Şeýdiysene, öye äkidel. Kakras maňa gerekdi şü. Ogrudan ogurlamak halal diýipdir ata-babalarymyz. Ata babalarymyza döneyin.

Beçjim bolgarkany maňa bermän özi göterip gaýdyberdi yzyma düşüp.

Yagyş jybarlap ýagýar, Gije gözedurtme. Gidip baryas. Arasynda ýyldyrym cakýar. Hemme ýer yap-yagty bolýar welin dünýäňem giňäberýar. Ýyldyrym çakyp hemme yer ýagtylan wagty ýoluň akanak-culanaklaryny görüp ýetişmeli... Soň baş-on ädime čenli ýykylman budremân gidip bilýäň.

Entegem firmanyň ak galaýydan çekilen haýaty gutaranok. Bizem gapdalymdan gidip barýas. Bu ýol asyl gutarmajak ýaly. “Baklylyga barýan ýaly biz” diýip samsyk pikir edýän arasynda.

Barýan ýolumyz ikä bölündü. Beçjim köpbilmißsiräp:

– Eyleki yoldan gideli-le – diýdi. – Metjidiň üstünden gitsek, tiz bararys oba. Meň-ä halys sütünim suyndi.

Meň oň aýdanyny edip, metjidiň gapdalyndan geçýän ýola sowuldym:

– Bu ýoluňam-a öñki ýolumyzdan ibaly däl eken, Beçjim- diýip oňa habar gatan bolýan. Olam bolgarkasyny gujagyna gysyp hyşsyldap gelýär.

– Şu metjidiň ymamy bar-a, ýola daş dokdürjeg-ä bolýarmış.

– Goýsanaý – diýdim. – Ymammy ýoly bejertjek. Molla-işan bolsa, adyny tutmasana. Normalnysy ýokdur.

– Aý ol aydýanyňa-da ýalan diýip biljek däl – diýip, Beçjim meni makullady. – Şu ymamam adamlar öwýärler metjide düşýän puly hökümede ýetirmän kakyp otyr diýip. Men ýene damjyklap ugran ýagyşa gelen gaharyma garyp:

– Aý bolmasa başga gazanjy ýok ýerine nirden Haýlander münýär eşek ogly -diýip tüýkürinjiredim. Birden ýüregim öýkedenmi, gahardan gysylyp gitdi. Garşymyzda metjit peýda boldy. Ýagyşa ezilip gidip barşymyza Beçjime garap, onuň hiç zada üns bermän haýdap oturşyny synlap öye howlukýandygyny duýdum. Elinde hem "oljasy" täzeje bolgarka. Bolgarka... metjit, ymam, birhili kelläm aýlanan ýaly bolup gitdi. Kelläme gelen zat ýaman mojuk gowy bolmaly. Men sakga durdum. Beçjim badyny saklap bilmän biraz öňe gitdi-de, sägindi. Men:

– Beçjim yzyma düş -diýip, ýoldan sowlup, metjide tarap gönüledim.

– Akga, nirä barýas, öye ýeteli-le, aýaklarym çykan ýerinden sogrulyp barýar – diýip, Beçjim özelenip, üç-dört ädim yzymdan aýagyma eýermän gelýär. Men metjidiň gapysyna gelip daýandym. Mundan aňrysyny özünizem bilyänsiňiz. Aňansyňz diýyän. Bir tärini tapyp, Allanyň öýüne pişik basyşyny edip girdik. Alagaraňky. Metjidiň täsin bir ysam bar. Uzyn penjirelerden garaňky meýdanyň gara sudury bildirýär. Beçjim çignime kakdy:

– Eý akga biz näme edip ýörüs?

– Howlukma -diýdim. – Häzir görersiň. Metjidiň mährabynyň alty gadam gapdalynda duran demir sandyga golaý baryp, aşak oturdym. Demir sandygy emaý bilen sermeledim. Sowuk demir biraz inimi gagşatdy. Şol wagt özümem özüme "Näme edip ýörsüň-eý sen" diýip sorag beribem ýetişdim. Emma kelläme birden gelen pikiriň güýji meni şeýtana öwren ýalydy. "Hä-ä, dogry pikir eden ekenim. Demir sandyk seýf ýaly eken. Prostoý gulp

däl". Daşarda ýagyş güýjedi. Metjidiň depesinden gaýdýan suwlaryň şarryldysam güýcli. Garaşman durkaň ýyldyrymam çakýar. Beçjim indi gorkup başlady:

– Akga, gideli-le! Ýoldaş bolar ýaly adam däl ekeniň-eý. Bir meýhana äkidýäň, bir metjitden çykarýaň. Seniň etjek bolýan işiňdenem gorkubermeli. Men ýuwaşja azgyryldym:

– Beçjim, demiňi çykarma, Allanyň öýünde lişni gep geplemek mekruh. – Soňam elindäki bolgarkasyny elinden çekip aldym-da, simini çösläp, bir ujyny Beçjimioň eline tutdurdym. – Honha, mährabyň ýanynda rozetka bardyr, ötür ujyny.

Beçjim ýüzüme gara-durdy-da, agyr ýuwudunyp, simiň ujyny alyp, metjidiň mährabyna tarap gitdi. Barşyna-da ses güýclendirijä büdüräp ýkyldy.

-Seresa-ap, diýip, pyşyrdap gygyrdym. -Ymam aganyň zatlaryny akan-dökan etme. Soňky aýdan gepime öz gülkimem tutdy. Soňra bolgarkany barladym. Gözüne doneýin myrlap işläp dur. "Ýa bir Alla jan" diýip, demir sandygyň mäkäm gapysynyň petlelerinden goýberdim bolgarkany. Beh, edil dilleşen ýaly her gezek bolgarkany işleden wagtyň ýyldyrym çakyp, şeýle bir gök gümmürdeýär. Halal saňa... Asmanyň ala zenzelesi, maňa kömek, meniň metjidiň içinde edip oturan gohumy öz gümmürdisi bilen ýuwudyp dur.

Ýöne Beçjim-ä towşanýürek eken:

-Akga, seň şu işiň Hudaýa-da garşı gitmek bolýar. Seret gök gümmürdäp, ýyldyrym çakyp, bolmajysy bolýar. Bizi bu gije sagaman sypmaýas. Allanyň gazabyna duçar bolýas.

– Aý sammyldamasaý -diýdim. -Hudaý janyň özi bizi kömek edip dur.

Beçjim kejine tutdy:

-Alla nähili kömek etsin? Alla haçan kömek edipdir saňa?

-Alla jan maňa sen şu bolgarkany tapanyňda kömek etdi.

Men onuň bilen kän eňekleşip durmadym-da, işimi tamamlaýyn diýip howlukdym. Asyl görsem bolaýan eken. Bolgarkanyň çarhyny ýene bir gezek aýlanymdan demir sandygyň gappsy larka gopdy. Metjidiň alagaraňkysynda sandygyň içi çala görünýänem bolsa, onuň içinde puluň bardygy, özem az däldigi bildirip dur. Pullary penjeläp gördüm, az däl. Petde-petde bolup ýatyrlar, gözüne doneýinler.

-Beçjim bulary salar ýaly bir gap gözlesene!

-Men-ä hiç zadam gözlejek däl- diýip ýoldaşym burnuny çekdi.- Men bu işe dahlylm ýok.

-Bolýa-how dahylyň bolman geçsin. Bolgarka kimki?
Ol dymdy. Men ýene buýruk berdim. Bar bir gap bolýamy tap,
tiziräk gopaly bu ýerden. Ol ýene metjidiň içine siňip gitdi.
Biraz wagtdan aýlanyp gelip, elime bir zat tutdurdu. Başyny
aýagyny tapyp bilmän heläk boldum:

-Nämeý bi.

Beçjim parhsyz gürledi:

-Ymam aganyň namaz okanda geýyän giň balagy.

-Haý seň ejeňi... Ymamyň köýnek-balagy öýünde dursa
bolmaýamyka?!

-Metjitde sögünme.

-Bagyşla.

Balagyň gonjuny berk düwüp, sandygy şoňa boşatdyk. Az pulam
däl eken. Metjitden çykyp, ýuwaşlyk bilen ýola düşenimizde,
ýagyş hem kiparlady. Açylyp ugran asmana seredip ýene:

-Alla bize kömek etdi-diýdim. Beçjim hiç zat diýmedi. Obanyň
gyrasyndan geldik. Howa açyldy. Bulutlar syrylyp gelýär. Basym
mazaly ýagtylar. Ahyry Beçjimem gepledı:

– Ýa doğrudanam bize Alla kömek etdi öýdýän.

Men biraz säginip, oňa habar gatdym:

– Beçjim diýyän-ä, meň kelläme bir pikir geldi. Şu ymamyň
balagyndaky pullary obanyň hemme adamlaryna paýlap çykaýsak
nähili bolarka?

Beçjim ýene jogap bermedi. Ynanmaýarmyka ýa meniň şeýtjegime?!
Sylapberdi MUHAMOW.

11.05.2023. Hekaýalar